

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи податкової грамотності»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень Другий (магістерський) рівень – галузь знань 21 Ветеринарна медицина
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Всі спеціальності
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Трудомісткість	90 год, 3 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Дорошенко Ольга, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування e-mail: olga.doroshenko@pdau.edu.ua тел. +380952297863, сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/doroshenko-olga-oleksandrivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	вивчення теоретичних і організаційних аспектів побудови податкової системи України, основних принципів побудови систем оподаткування, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами.
Компетентності	<i>загальні</i> ЗК 18. Здатність до розв’язання поставлених задач та приймання відповідних обґрунтованих рішень. ЗК 19. Здатність приймати ефективні фінансові рішення з урахуванням динамічних змін зовнішнього середовища.
Результати навчання	РН 17. Уміти ефективно застосовувати теоретико-методичний та управлінський інструментарій для вирішення практичних завдань; володіти належним рівнем фінансової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання.
Методи навчання	Методи навчання: 1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: - словесні методи (лекція, пояснення, бесіда); - наочні методи (демонстрування, спостереження); - практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою); 2) Методи стимулювання і мотивації обов’язку й відповідальності: - методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу і новизни навчального матеріалу; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти);

	<p>- методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, вказування на недоліки, зауваження);</p> <p>3) Інноваційні та інтерактивні методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інтерактивні методи (метод «Займи позицію», круглий стіл); - комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання); <p>4) Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи усного контролю (бесіда, доповідь); - методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота, тестування); - методи самоконтролю (визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу).
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Загальна характеристика податкової системи України.</p> <p>Тема 2. Податок на додану вартість у власній справі.</p> <p>Тема 3. Акцизний податок і мито як податкове навантаження на споживачів.</p> <p>Тема 4. Оподаткування доходів у вигляді заробітної плати. Особливості здійснення податкового відшкодування.</p> <p>Тема 5. Оподаткування дарунків, вигащів, спадщини та інших доходів населення.</p> <p>Тема 6. Оподаткування бізнесу за традиційною системою оподаткування.</p> <p>Тема 7. Єдиний податок як альтернатива оподаткування власної справи.</p> <p>Тема 8. Майнове оподаткування.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) виконання вправ на практичних заняттях; 2) виконання завдань самостійної роботи (розрахунково-практичні завдання); 3) тестування; 4) контрольна робота. <p>Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є залік.</p> <p>Схема нарахування балів з навчальної дисципліни наведена в додатку А.</p> <p>Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти наведена в додатку Б.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування занять:</p> <p>Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо).</p> <p>Правила поведінки на заняттях:</p> <p>Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої</p>

	<p>дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування або користування калькулятором.</p> <p>Дедлайни та перекладання: Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перекладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.</p> <p>Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перекладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (запотреби)</p>	<p>відсутні</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Основні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Безкровний О. В., Дорошенко О. О. Податкова система: навчальний посібник. Полтава: ПДАА, 2018. 361 с. 2. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Безкровний О. В., Мисник Т. Г., Дорошенко О. О. Податкові відносини суб'єктів підприємництва : управління та адміністрування : навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2017. 473 с. 3. Дорошенко О. О., Безкровний О. В. Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи з дисципліни Податкова система для здобувачів вищої освіти очної та заочної форм навчання [8-те вид., доп. і перероб.]. Полтава: ПДАУ, 2022. 193 с. 4. Податкова система : навч. посіб. / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків : Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с. 5. Податковий кодекс України [від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI] зі змінами і доповненнями // zakon.rada.gov.ua.

6. Томнюк Т. Л. Податкова система : навч. посіб.. Чернівці : ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с

Допоміжні:

7. Безкровний О. В. Сучасні особливості адміністрування податку на додану вартість в Україні та світі [Електронний ресурс]. *Економіка та суспільство*. 2017. № 10. URL: <http://economyandsociety.in.ua>.

8. Безкровний О. В. Оподаткування малого та середнього бізнесу – від історії виникнення до сучасних перспектив розвитку [Електронний ресурс]. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. № 6 (11). URL: <http://easterneurope/11-2017-ukr>.

9. Безкровний О. В. Історична ретроспектива розвитку податкових відносин в Україні та світі [Електронний ресурс]. *Економіка та суспільство*. 2018. № 14. URL: <http://economyandsociety.in.ua>.

10. Безкровний О. В. Адміністрування податків і зборів: зарубіжний досвід для України [Електронний ресурс]. *Приазовський економічний вісник*. 2018. № 2 (07). URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-2-07>.

11. Безкровний О. В. Податкові пільги: сутність та сучасні підходи до ідентифікації і застосування. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 42. URL: <http://market-infr.od.ua/uk/42-2020>.

12. Безкровний О. В., Чумак В. Д. Оподаткування особистих селянських господарств: сучасні реалії та перспективи розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 49. URL: <http://marketinfr.od.ua/uk/49-2020> (фахове видання).

13. Дорошенко О. О., Безкровний О. В. Становлення та розвиток прибуткового оподаткування фізичних осіб. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. Вип. 1(10). Економічні науки. Полтава : ПДАА. 2015. С. 91 – 97.

14. Квочкіна С Зміни в законодавстві – 2017. *Вісник ДФСУ: право знай все про податки та збори*. 2017. № 1-2. С. 2 – 12.

15. Податкова система : конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Гречко А. В. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 119 с. URL : <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/47893/1/Podatkova.pdf>.

16. Податкова система : навч. посіб. / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

17. Податкова система [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Іванов Ю. Б., Тищенко В. Ф., Найденко О. Є. та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 408 с. URL : <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу <http://rada.gov.ua>.

2. Сайт Державної податкової служби України. Режим доступу <https://tax.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Держкомстату України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua).

5. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. Режим доступу <http://www.minfin.gov.ua>

Рік введення

2024

Додаток А

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом	
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи			контрольна робота ³
		тестування ¹	розрахунково-практичні завдання ²		
Тема 1. Загальна характеристика податкової системи України	-	4	-	4	
Тема 2. Податок на додану вартість у власній справі	4	4	4	12	
Тема 3. Акцизний податок і мито як податкове навантаження на споживачів.	4	4	4	12	
Тема 4. Оподаткування доходів у вигляді заробітної плати. Особливості здійснення податкового відшкодування	4	4	4	12	
Тема 5. Оподаткування дарунків, виграшів, спадщини та інших доходів населення	4	4	4	12	
Тема 6. Оподаткування бізнесу за традиційною системою оподаткування	4	4	4	12	
Тема 7. Єдиний податок як альтернатива оподаткування власної справи	4	4	4	12	
Тема 8. Майнове оподаткування	4	4	4	12	
Підсумкова контрольна робота (теми 1-8)			12	12	
Разом	28	32	28	100	

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи у вигляді розв'язання задач у письмовій формі по кожній темі навчальної дисципліни (окрім теми 1);

² протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи у вигляді розв'язання тестів на платформі Moodle по кожній темі навчальної дисципліни;

³ протягом семестру передбачено написання однієї контрольної роботи (максимум 12), при цьому бали виставляються окремою позицією.

Шкала оцінювання ЄКТС та 2-х бальна шкала

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за 2-х бальною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незараховано
1 – 34	F	

Додаток Б

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Форма оцінювання	Граничні межі балів	Вимоги до знань та умінь
Виконання вправ на практичних заняттях (теми 2-8)	0-4	<p>4 бали - здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку вірного розв'язання задачі без помилок та належного її оформлення, що свідчить про знання і розуміння теоретичних основ, принципів та особливостей функціонування податкової системи України, здатність враховувати її особливості з метою вибору системи оподаткування; здатність визначати сутність об'єктів оподаткування, володіння належним рівнем податкової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання;</p> <p>3 бали - здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку розв'язання задачі з арифметичними помилками, що свідчить про наявність знань і розуміння теоретичних основ, принципів та особливостей функціонування податкової системи України, здатність враховувати її особливості з метою вибору системи оподаткування; здатність визначати сутність об'єктів оподаткування, володіння належним рівнем податкової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання;</p> <p>2 бали - здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку розв'язання задачі з методологічними помилками, що свідчить про наявність базових знань і розуміння теоретичних основ, принципів та особливостей функціонування податкової системи України; здатність визначати сутність об'єктів оподаткування;</p> <p>1 бал - здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку часткового розв'язання задачі з методологічними помилками, що свідчить про наявність фрагментарних знань теоретичних основ функціонування податкової системи України; здатність визначати сутність об'єктів оподаткування;</p> <p>0 балів - здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач, що свідчить про відсутність знань з основ податкової грамотності.</p>
Тестування (теми 1-8)	0-4	<p>4 бали (20 питань по 0,2 бали кожне) - здобувач вищої освіти отримує за виконання тестів, що свідчить про знання і розуміння теоретичних основ, принципів та особливостей функціонування податкової системи України, здатність враховувати її особливості з метою вибору системи оподаткування; здатність визначати сутність об'єктів оподаткування, володіння належним рівнем податкової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання;</p>
Виконання завдань самостійної роботи (теми 2 - 8)	0-4	<p>4 бали - здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи за кожну тему у випадку правильного виконання завдання та належного його оформлення, що свідчить про знання і розуміння теоретичних основ, принципів та особливостей функціонування податкової системи України, здатність враховувати її особливості з метою вибору системи оподаткування; здатність визначати сутність об'єктів оподаткування, володіння належним рівнем податкової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання;</p> <p>3 бали - здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи за кожну тему у випадку виконання завдання з арифметичними помилками та належного його оформлення, що свідчить про наявність знань і розуміння теоретичних основ, принципів та особливостей функціонування податкової системи України, здатність враховувати її особливості з метою вибору системи оподаткування; здатність визначати сутність об'єктів оподаткування, володіння</p>

		<p>належним рівнем податкової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання;</p> <p>2 бали - здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи за кожен тему у випадку виконання завдання з методологічними помилками, що свідчить про здатність визначати сутність об'єктів оподаткування, володіння достатнім рівнем податкової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання;</p> <p>1 бал - здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи за кожен тему у випадку часткового виконання завдання з методологічними помилками, що свідчить про здатність визначати сутність об'єктів оподаткування, володіння базовим рівнем податкової культури;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує за невиконані завдання самостійної роботи (у випадку їх відсутності), що свідчить про відсутність знань з основ податкової грамотності.</p>
<p>Контрольна робота (одну підсумкова контрольна робота, яка містить 1 теоретичне питання та 2 задачі)</p>	<p>0-12</p>	<p>Контрольна робота містить 1 теоретичне питання та 2 практичних завдання. За кожне теоретичне питання та практичне завдання здобувач вищої освіти отримує:</p> <p>4 бали - здобувач вищої освіти отримує за кожне виконане завдання, що свідчить про знання і розуміння теоретичних основ, принципів та особливостей функціонування податкової системи України, здатність враховувати її особливості з метою вибору системи оподаткування; здатність визначати сутність об'єктів оподаткування, володіння належним рівнем податкової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання;</p> <p>3 бали - здобувач вищої освіти отримує за кожне виконане завдання у випадку розв'язання задачі з арифметичними помилками чи надання відповіді на теоретичне питання з незначними помилками, що свідчить про наявність знань і розуміння теоретичних основ, принципів та особливостей функціонування податкової системи України, здатність враховувати її особливості з метою вибору системи оподаткування; здатність визначати сутність об'єктів оподаткування; володіння достатнім рівнем податкової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання;</p> <p>2 бали - здобувач вищої освіти отримує за виконане завдання у випадку розв'язання задачі з методологічними помилками чи надання неповної відповіді на теоретичне питання, що свідчить про наявність базових знань і розуміння теоретичних основ, принципів та особливостей функціонування податкової системи України; здатність визначати сутність об'єктів оподаткування, володіння базовим рівнем податкової культури;</p> <p>1 бал - здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання у випадку часткового розв'язання задачі з методологічними помилками чи надання часткової відповіді на теоретичне питання із суттєвими зауваженнями, що свідчить про наявність фрагментарних знань теоретичних основ функціонування податкової системи України; здатність визначати сутність об'єктів оподаткування;</p> <p>0 балів - здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних завдань, що свідчить про відсутність знань з основ податкової грамотності.</p>